

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ของผู้ปกครองกับปัญหาพฤติกรรมนักเรียน ประถมศึกษาตอนต้น

Association between Parental Internet Use and Behavioral Problems in Elementary Students

อัญมณี โกศลประไพ*, คมสันต์ เกียรติรุ่งฤทธิ์*, พัชรินทร์ เสรี**

Anyamanee Kosalpraphai*, Komsan Kiatrungrit*, Patcharin Seree**

* ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

** สถาบันเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

* Department of Psychiatry, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital

** National Institute for child and family Development, Mahidol University

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ปกครองกับปัญหาพฤติกรรมของเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้น

วิธีการศึกษา งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยสำรวจภาคตัดขวาง (Analytic correlation by cross-sectional survey) ในผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นจาก 4 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สุ่มตั้งแต่เมษายนถึงสิงหาคม พ.ศ. 2558 โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ปกครอง และแบบประเมินพฤติกรรมเด็กชื่อ Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)

ผลการศึกษา มีผู้ปกครองในการศึกษา 356 คน เป็นเพศหญิง 262 คน (ร้อยละ 73.6) อายุเฉลี่ย 39.8 (SD = 0.44) ปี ผู้ปกครองใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 1:33 (SD = 0:04) ชั่วโมงต่อวัน และใช้เวลา最多 10:17 ชั่วโมงต่อวัน พบว่าผู้ปกครองของเด็กกลุ่มเสี่ยงหรือเด็กที่มีปัญหาด้านความประพฤติ/เกรง พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตและสื่อต่าง ๆ มากกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ผู้ปกครองของเด็กกลุ่มเสี่ยงหรือเด็กที่มีปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้นใช้เวลากับเกมออนไลน์น้อยกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.609, p < 0.001$; $t = -2.86, p = 0.005$ ตามลำดับ)

สรุป การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทั้งทางบวกและลบกับปัญหาพฤติกรรมของเด็ก นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเวลาที่เด็กใช้สื่อ ซึ่งควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงกลไกของความสัมพันธ์นี้เช่น เนื้อหาของสื่อ การใช้สื่อร่วมกัน การเลี้ยงดูของผู้ปกครองต่อไป

คำสำคัญ การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ปกครอง พฤติกรรมเกรง สมาธิสั้น ปัญหาอารมณ์ ปัญหาความสัมพันธ์

Corresponding author: คมสันต์ เกียรติรุ่งฤทธิ์

วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2561; 63(2): 101-114

ABSTRACT

Objective : To examine the internet use behavior in elementary students' parents and an association between parental internet use, time spend with children and behavioral problems in elementary school students

Methodology : This is a cross-sectional correlation study on parents of elementary students from 4 schools in Bangkok. The survey was conducted from April-August 2015 using the Internet Usage Questionnaire for parents and the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) for children.

Results : There were 356 parents which 262 were female (73.6) and all of them had the average age of 39.8 years old (SD = 0.44). The average time that parents spent on internet were 1:33 hours minutes/day (SD = 0.04) with the maximum parental internet use were 10.17 hours minutes/day. Moreover, it was found that parents of students with/risky to aggressive behavior, hyperactive/inattentive behavior and relationship with peers groups significantly spent time on the internet more than those whose children were in the normal group. On the other hand, parents of children with/risky to emotional problem and hyperactive/inattentive behavior significantly spent time on offline games less than parents of students in the normal group.

Conclusion : Parental internet use is positive and negative correlated with behavioral problems in children. Furthermore, there is also a positive correlation between parental internet use and media use in children. Further studies should explore on mechanisms of these association such as contents of the media, time-spent together using media, parenting style.

Keywords : parental internet use, oppositional defiant behaviors, attention-deficit/hyperactivity disorder, emotional problems, relational problems

---

Corresponding author: Komsan Kiatrungrit

J Psychiatr Assoc Thailand 2018; 63(2): 101-114

บทนำ

ในปัจจุบันมีการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้น มีผลสำรวจว่ากรุงเทพมหานครมีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ 3.4 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 53.3 ของประชากรในกรุงเทพฯ และใช้อินเทอร์เน็ต 3.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 48.8 ของประชากรในกรุงเทพฯ¹ แม้อินเทอร์เน็ตจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่างๆ เช่น การศึกษา การติดต่อสื่อสาร ธุรกิจ และอำนวยความสะดวกในชีวิต แต่ในทางกลับกันก็อาจเกิดโทษจากการใช้ได้ เช่น การถูกหลอกผ่านทางอินเทอร์เน็ต การเลียนแบบพฤติกรรมไม่เหมาะสม การใช้เวลากับคนรอบข้างน้อยลง² ก่อให้เกิดปัญหาทางกายเช่น โรคอ้วน ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปัญหาสายตาและการนอน³ และผู้ที่ติดอินเทอร์เน็ตมักพบว่า มีโรคทางจิตเวชร่วมด้วย โดยพบว่าร้อยละ 33 ของผู้ที่ติดอินเทอร์เน็ตเป็นโรคทางอารมณ์ (mood disorder) ร้อยละ 38 ติดสารเสพติด ร้อยละ 19 เป็นโรควิตกกังวล (anxiety disorder) และร้อยละ 52 มีบุคลิกภาพผิดปกติ (personality disorder)⁴ เช่นเดียวกับการศึกษาในนักศึกษาระดับปริญญาตรีในไทย 420 คน พบว่ามีผู้ประเมินตนเองว่าติด facebook และมีผลการคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต โดยใช้แบบสอบถามสภาวะสุขภาพทั่วไป (GHQ-12) อยู่ในเกณฑ์ผิดปกติจำนวน 79 คน (ร้อยละ 19)⁵

จากการสำรวจพบว่าการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคคลซึ่งอยู่ในวัยผู้ใหญ่มีแนวโน้มสูงขึ้น พบว่าค่าเฉลี่ยของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์เพิ่มสูงขึ้นจาก 32.3 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในปี 2556 เป็น 50.4 ชั่วโมง/สัปดาห์ในปี 2557 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 56) หรือคิดเป็นเวลาประมาณ 1 ใน 3 ของวัน ซึ่งทำให้เวลาที่ผู้ปกครองควรจะใช้กับลูกน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาคุณภาพในครอบครัวที่สำคัญมากต่อพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจสำหรับเด็ก รวมถึงความผูกพันทางอารมณ์ซึ่งเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่ดีในอนาคต มีงานวิจัยจากต่างประเทศ

พบว่าเวลาที่พ่อแม่และเด็กดูโทรทัศน์ทำให้ความสัมพันธ์ภายในบ้านลดลงและทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ล่าช้า^{6,7} และการที่เด็กเห็นพ่อแม่ใช้เวลาไปกับหน้าจอของสื่อ มากก็จะเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กในการใช้เวลาไปกับหน้าจอของสื่อมากเช่นกัน⁸

ปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ปกครองกับปัญหาพฤติกรรมเด็ก แม้ว่าทฤษฎีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กและพัฒนาการด้านต่างๆ ให้ความสำคัญกับเวลาที่พ่อแม่จะใช้ร่วมกับเด็ก ซึ่งน่าจะส่งผลต่อพัฒนาการที่สำคัญด้านต่างๆ และอาจส่งผลต่อปัญหาพฤติกรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ปกครองกับปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น

วิธีการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์แบบภาคตัดขวาง (cross-sectional correlation study) โดยสำรวจตั้งแต่เมษายนถึงสิงหาคม พ.ศ. 2558 ได้รับความอนุเมติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เลขที่โครงการ ID 06-58-45 ย

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครจำนวน 4 โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) โดยการสุ่มสังกัดโรงเรียนในสังกัดประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 7 สังกัด ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (สพป. กทม.) ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักการศึกษา (กทม) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้โรงเรียนในสังกัด สพป. กทม. ซึ่งแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา 3 เขต จากนั้นสุ่มพื้นที่การศึกษาได้พื้นที่การศึกษาเขตที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียน 3 กลุ่มแบ่งตามขนาดคือ ขนาดเล็ก 4 โรงเรียน ขนาดกลาง 3 โรงเรียนซึ่งผู้วิจัยสุ่มมากลุ่มละ 1 โรงเรียน และขนาดใหญ่ 5 โรงเรียนผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายมา 2 โรงเรียน จากนั้นครูเป็นผู้สุ่มเลือกห้องเรียนตามสะดวก (convenience sampling) มาระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน จากโรงเรียนที่ได้จากการสุ่ม (รูปที่ 1) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในสังกัด สพป. กทม. จำนวน 10,723 คน ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2557 ตารางโดยใช้สูตร Yamane ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนระดับ .05 ในการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนอย่างน้อย 400 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกเข้าคือสามารถอ่านและตอบคำถามภาษาไทยได้ด้วยตนเอง และไม่มีเกณฑ์การคัดออก

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดการศึกษาในเอกสารซึ่งมอบให้กับนักเรียนเพื่อนำกลับไปให้ผู้ปกครองพร้อมเอกสารยินยอมเข้าร่วมงานวิจัยและแบบสอบถาม แล้วกลับมารับคืนในวันถัดไป

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสอบถามการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ปกครองและการใช้เวลากับเด็ก ประกอบด้วยคำถาม 2 ส่วน ได้แก่

1.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว (บาทต่อเดือน) และข้อมูลทั่วไปของเด็ก ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และผลการเรียน

1.2 แบบสอบถามการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของผู้ปกครอง การใช้เวลากับเด็ก และการ

ใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของเด็ก ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นโดยปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ และได้ทดลอง (try out) เครื่องมือกับผู้ปกครองจำนวน 20 คน ประกอบด้วยคำถามดังนี้

1.2.1 การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของผู้ปกครองช่วง 0-2 ปี ผู้วิจัยใช้คำถามดังนี้ “ช่วงที่เด็กแรกเกิดถึง 2 ปี ท่านใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง?” โดยมี 11 ตัวเลือก ได้แก่ จำไม่ได้, ไม่ใช้เลย, 1 ชั่วโมง, 2 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 4 ชั่วโมง, 5 ชั่วโมง, 6 ชั่วโมง, 7 ชั่วโมง, 8 ชั่วโมง, และมากกว่า 8 ชั่วโมง ซึ่งต้องระบุชั่วโมงที่ใช้หากตอบมากกว่า 8 ชั่วโมง

1.2.2 การใช้เวลากับเด็กช่วง 0-2 ปี โดยใช้คำถาม “ช่วงที่เด็กแรกเกิดถึง 2 ปี ท่านใช้เวลากับเด็กเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง?” โดยมี 11 ตัวเลือก ได้แก่ จำไม่ได้, ไม่ได้เลย, 1 ชั่วโมง, 2 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 4 ชั่วโมง, 5 ชั่วโมง, 6 ชั่วโมง, 7 ชั่วโมง, 8 ชั่วโมง, และมากกว่า 8 ชั่วโมง ซึ่งต้องระบุชั่วโมงที่ใช้หากตอบมากกว่า 8 ชั่วโมง

1.2.3 การใช้อินเทอร์เน็ตในภาพรวมของผู้ปกครองช่วงปัจจุบัน แบ่งเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ในวันธรรมดาโดยมีข้อความดังนี้ “ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา ช่วงวันธรรมดา หลังเด็กเลิกเรียนถึงเวลาที่เด็กเข้านอน ท่านใช้อินเทอร์เน็ตผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เฉลี่ยเป็นเวลากี่ชั่วโมงต่อวัน?” และการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ วันหยุดมีคำถามดังนี้ “ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา ช่วงวันหยุด หลังเด็กเลิกเรียนถึงเวลาที่เด็กเข้านอน ท่านใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เฉลี่ยเป็นเวลากี่ชั่วโมงต่อวัน?” โดยมี 10 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่ใช้เลย, 1 ชั่วโมง, 2 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 4 ชั่วโมง, 5 ชั่วโมง, 6 ชั่วโมง, 7 ชั่วโมง, 8 ชั่วโมง, และมากกว่า 8 ชั่วโมง ซึ่งต้องระบุชั่วโมงที่ใช้หากตอบมากกว่า 8 ชั่วโมง

1.2.4 การใช้อินเทอร์เน็ตทำกิจกรรมต่างๆ แบ่งเป็นการใช้ในวันธรรมดาโดยใช้คำถาม “ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา ช่วงวันธรรมดา หลังเด็กเลิกเรียนถึงเวลาที่เด็กเข้านอน ท่านใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทุกชนิด ทำกิจกรรมเหล่านี้เฉลี่ยเป็นเวลากี่ชั่วโมงต่อวัน?” ซึ่งผู้วิจัยแบ่งกิจกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นการใช้ในการทำงาน และการใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ซึ่งแบ่งย่อยเป็น social network (เช่น facebook, twitter, Instagram), บันเทิง (เช่น ดูภาพยนตร์/ละคร อ่านกระทู้ ฟังเพลง) และเล่นเกม และการใช้อินเทอร์เน็ตทำกิจกรรมต่างๆ ในวันหยุดใช้คำถาม “ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา ช่วงวันหยุด หลังเด็กเลิกเรียนถึงเวลาที่เด็กเข้านอน ท่านใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทุกชนิด ทำกิจกรรมเหล่านี้เฉลี่ยเป็นเวลากี่ชั่วโมงต่อวัน?” โดยมีการแบ่งกิจกรรมเช่นกัน ข้อคำถามดังกล่าวมี 8 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่ใช้เลย, 1 ชั่วโมง, 2 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 4 ชั่วโมง, 5 ชั่วโมง, 6 ชั่วโมง และมากกว่า 6 ชั่วโมง ซึ่งต้องระบุชั่วโมงที่ใช้หากตอบมากกว่า 6 ชั่วโมง

1.2.5 การใช้สื่ออื่นๆที่ไม่ใช่อินเทอร์เน็ตของผู้ปกครอง ได้แก่ เล่นเกมออนไลน์ คุยโทรศัพท์ และดูโทรทัศน์ ผู้วิจัยใช้คำถาม “ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา ช่วงวันธรรมดา หลังเด็กเลิกเรียนถึงเวลาที่เด็กเข้านอน ท่านทำกิจกรรมดังต่อไปนี้เฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง?” และ “ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา ช่วงวันหยุด หลังเด็กเลิกเรียนถึงเวลาที่เด็กเข้านอน ท่านทำกิจกรรมดังต่อไปนี้เฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง?” โดยมี 8 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่ใช้เลย, 1 ชั่วโมง, 2 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 4 ชั่วโมง, 5 ชั่วโมง, 6 ชั่วโมง และมากกว่า 6 ชั่วโมง ซึ่งต้องระบุชั่วโมงที่ใช้หากตอบมากกว่า 6 ชั่วโมง

1.2.6 การใช้เวลากับเด็กในปัจจุบัน แบ่งเป็นวันธรรมดาโดยใช้คำถาม “ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา ช่วงวันธรรมดา หลังเด็กเลิกเรียนถึงเวลาที่เด็กเข้านอน

ท่านใช้เวลาไปกับเด็กทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เล่นเกมที่ไม่ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เล่นกีฬา พุดคุย สอนการบ้าน ดูโทรทัศน์ร่วมกัน เฉลี่ยเป็นเวลากี่ชั่วโมงต่อวัน? และการใช้เวลาไปกับเด็กในวันหยุดใช้คำถาม “ภายใน 6 เดือนที่ผ่านมา ช่วงวันหยุด ท่านใช้เวลาไปกับเด็กทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เล่นเกมที่ไม่ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เล่นกีฬา พุดคุย สอนการบ้าน ดูโทรทัศน์ร่วมกัน เฉลี่ยเป็นเวลากี่ชั่วโมงต่อวัน?” ข้อคำถามดังกล่าวมี 10 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่ใช้เลย, 1 ชั่วโมง, 2 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 4 ชั่วโมง, 5 ชั่วโมง, 6 ชั่วโมง, 7 ชั่วโมง, 8 ชั่วโมง, และมากกว่า 8 ชั่วโมง ซึ่งต้องระบุชั่วโมงที่ใช้หากตอบมากกว่า 8 ชั่วโมง

1.2.7 การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของเด็กในช่วงปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย อินเทอร์เน็ต (ไม่รวมการใช้เกม) เล่นเกม (ทั้งออฟไลน์และออนไลน์) และดูโทรทัศน์ ผู้วิจัยใช้คำถาม “ใน 1 เดือนที่ผ่านมา ลูกของท่านทำกิจกรรมเหล่านี้เฉลี่ยเป็นเวลากี่ชั่วโมงต่อวัน?” โดยมี 8 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่ใช้เลย, 1 ชั่วโมง, 2 ชั่วโมง, 3 ชั่วโมง, 4 ชั่วโมง, 5 ชั่วโมง, 6 ชั่วโมง และมากกว่า 6 ชั่วโมง ซึ่งต้องระบุชั่วโมงที่ใช้หากตอบมากกว่า 6 ชั่วโมง

2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก SDQ โดยผู้ปกครอง เป็นแบบประเมินของสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) เป็นเครื่องมือที่ผ่านการวิจัยแล้วว่ามีประสิทธิภาพในการคัดกรองปัญหาเด็กได้ดี สามารถช่วยเหลือครูในการคัดกรองปัญหาและให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กในโรงเรียน แบบประเมินสำหรับผู้ปกครองนี้เหมาะที่จะใช้กับเด็กอายุระหว่าง 4-16 ปี มีข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ จำนวน 25 ข้อ โดยสามารถจัดเป็นกลุ่มพฤติกรรมได้ 5 ด้าน ได้แก่

2.1 พฤติกรรมด้านอารมณ์ (ข้อที่ 3, 8, 13, 16 และ 24)

2.2 พฤติกรรมเกรงหรือความประพฤติ (ข้อที่ 5, 7, 12, 18 และ 22)

2.3 พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่งหรือสมาธิสั้น (ข้อที่ 2, 10, 15, 21 และ 25)

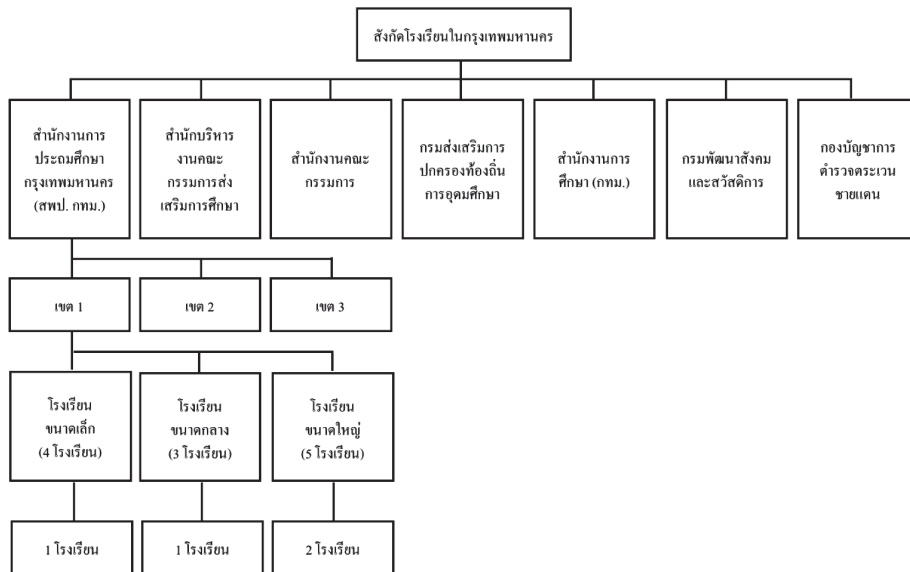
2.4 พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (ข้อที่ 6, 11, 14, 19 และ 23)

2.5 พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม (ข้อที่ 1, 4, 9, 17 และ 20)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรม SPSS version 22 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ใน การนำเสนอความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (mean) ร้อยละ (percent)

ของข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองและเด็ก การใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของผู้ปกครองและเด็ก เวลาที่ผู้ปกครองใช้กับเด็ก และปัญหาพฤติกรรม SDQ ใช้ Pearson correlation เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของผู้ปกครองและเด็กในช่วง 0-2 ปีและปัจจุบันกับการใช้เวลากับเด็ก และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของผู้ปกครองและการใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตและสื่อของเด็กในช่วง 0-2 ปีและปัจจุบัน และใช้สถิติวิเคราะห์ (analytic statistic) เพื่อทดสอบความแตกต่าง (t-test) ระหว่างเวลาเฉลี่ยที่ผู้ปกครองใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของกลุ่มเด็กที่เสี่ยง/มีปัญหาพฤติกรรม SDQ และกลุ่มเด็กปกติ ทั้ง 5 ด้าน

รูปที่ 1 แผนภาพแสดงการเลือกสุ่มเลือกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 356 คน (ร้อยละ 89.0) เป็นเพศชาย 94 คน (ร้อยละ 26.4) อายุเฉลี่ย 39.8 ปี (SD = 0.44) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

149 คน (ร้อยละ 41.9) และประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 107 คน (ร้อยละ 30.1) รายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 10,000 -30,000 บาทต่อเดือน 164 คน (ร้อยละ 46.1) กลุ่มนักเรียนในงานวิจัยมีจำนวน 356 คน เป็นเพศชาย 180 คน (ร้อยละ 50.4) อายุเฉลี่ย 7.5 ปี

(SD = 0.9 ปี) เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่
1-3 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองและเด็ก

	ผู้ปกครอง		เด็ก					
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
เพศ	ชาย	94	26.4	เพศชาย	180	50.6		
	หญิง	262	73.6	หญิง	176	49.4		
อายุ	20-30 ปี	37	10.4	ระดับการศึกษาปัจจุบัน	ประถมศึกษาปีที่ 1	109	30.6	
	31-40 ปี	195	54.8		ประถมศึกษาปีที่ 2	124	34.8	
	41-50 ปี	99	27.8		ประถมศึกษาปีที่ 3	123	34.6	
	51-60 ปี	20	5.6		ผลการเรียน	ต่ำกว่า 2	9	2.5
	60 ปีขึ้นไป	5	1.4			2.1-2.5	20	5.6
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	56	15.7	2.6-3.0	70	19.7		
	มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.	119	33.4	3.1-3.5	147	41.3		
	ปริญญาตรี	149	41.9	มากกว่า 3.5	110	30.9		
	สูงกว่าปริญญาตรี	32	9.0					
อาชีพ	รับราชการ/พนักงานของรัฐ	81	22.8					
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	2.8					
	พนักงานบริษัทเอกชน	107	30.1					
	ธุรกิจส่วนตัว	62	17.4					
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	18	5.1					
รายได้	อื่นๆ	78	21.9					
	น้อยกว่า 10,000 บาท	55	15.4					
	10,000-30,000 บาท	164	46.1					
	30,000-50,000 บาท	74	20.8					
	มากกว่า 50,000 บาท	63	17.7					

**การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อของผู้ปกครองและเด็ก
และการใช้เวลากับเด็กของผู้ปกครอง**

ในช่วง 0-2 ปี ผู้ปกครองใช้เวลากับเด็กเฉลี่ย 4:19 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:36) และใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 1:20 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:06) และพบว่าในปัจจุบันผู้ปกครองใช้เวลากับเด็กเฉลี่ย 3:22 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:09) และใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 1:33 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:04, maximum = 10:17 ชั่วโมง:นาที/วัน) โดยเป็นการใช้เกี่ยวข้องกับงานเฉลี่ย 1:09 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:04) และใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานในเรื่องสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด

เฉลี่ย 1:16 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:04) และสื่อที่ไม่ใช้อินเทอร์เน็ตที่ผู้ปกครองใช้เวลามากที่สุดคือการดูโทรทัศน์ โดยใช้เวลาเฉลี่ย 1:51 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:04) และพบว่าในปัจจุบันเด็กใช้อินเทอร์เน็ต (ที่ไม่ใช่การเล่นเกม) เฉลี่ย 1:07 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:04, maximum = 7:30 ชั่วโมง:นาที/วัน) เด็กใช้เวลากับสื่อที่ไม่ใช้อินเทอร์เน็ต โดยเป็นการเล่นเกมทั้งออนไลน์และออฟไลน์เฉลี่ย 1:02 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:04, maximum = 9 ชั่วโมง:นาที/วัน) และใช้เวลาในการดูโทรทัศน์เฉลี่ย 2:07 ชั่วโมง:นาที/วัน (SD = 0:05, maximum = 10 ชั่วโมง:นาที/วัน) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เวลาเฉลี่ยที่ผู้ปกครองและเด็กใช้กับอินเทอร์เน็ตและสื่อ และเวลาที่ผู้ปกครองใช้กับเด็ก

		เวลาเฉลี่ย (ชั่วโมง:นาที)			เวลาน้อยที่สุด (ชั่วโมง:นาที)	เวลามากที่สุด (ชั่วโมง:นาที)
		วันธรรมดา (SD)	วันหยุด (SD)	รวม (SD)		
ในช่วง 0-2 ปีแรก	ผู้ปกครองใช้เวลากับเด็ก	-	-	4:19 (0:36)	0	20:00
	ผู้ปกครองใช้เวลากับอินเทอร์เน็ต ^a	-	-	1:20 (0:06)	0	10:00
ในปัจจุบัน	ผู้ปกครองใช้เวลากับเด็ก	2:52 (1:22)	3:52 (2:41)	3:22 (0:09)	0	11:08
	ผู้ปกครองใช้เวลากับอินเทอร์เน็ต ^a	1:26 (1:18)	1:49 (1:24)	1:33 (0:04)	0	10:17
	ผู้ปกครองใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตเกี่ยวข้องกับงาน ^b	1:15 (1:37)	1:06 (1:30)	1:09 (0:04)	0	9:00
	ผู้ปกครองใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตไม่เกี่ยวข้องกับงาน ^b					
	สื่อสังคมออนไลน์	1:15 (1:12)	1:24 (1:20)	1:16 (0:04)	0	6:00
	บันเทิง ^c	0:55 (0:59)	1:04 (1:10)	0:57 (0:03)	0	5:43
	เกมออนไลน์	0:31 (0:53)	0:33 (1:02)	0:32 (0:03)	0	5:00
	ผู้ปกครองใช้เวลากับสื่อที่ไม่ใช่อินเทอร์เน็ต					
	เกมออฟไลน์	0:22 (0:45)	0:29 (0:53)	0:24 (0:02)	0	4:17
	โทรศัพท์	0:23 (0:34)	0:30 (0:40)	0:25 (0:02)	0	4:00
	โทรทัศน์	1:39 (1:09)	0:18 (1:34)	1:51 (0:04)	0	9:43
	เวลาที่เด็กใช้สื่อในปัจจุบัน					
	อินเทอร์เน็ต (ไม่รวมการเล่นเกม)	-	-	1.07 (0:04)	0	7:30
เกม (ทั้งออนไลน์และออฟไลน์)	-	-	1.02 (0:04)	0	9:00	
โทรทัศน์	-	-	2.07 (0:05)	0	10:00	

a = การใช้อินเทอร์เน็ตในภาพรวม, b = การใช้อินเทอร์เน็ตกับกิจกรรมต่าง, c = กิจกรรมบันเทิง เช่น ดูภาพยนตร์/ละคร อ่านกระทู้ ฟังเพลง

จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าแม้การใช้
อินเทอร์เน็ตและการดูโทรทัศน์ของผู้ปกครองในช่วง
ปัจจุบันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้สื่อของเด็กต่ำ
แต่ก็พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
($r = .107, p = .046$ และ $r = .178, p = .001$ ตาม
ลำดับ) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อของผู้ปกครองและเด็ก และเวลาที่ผู้ปกครองใช้กับเด็ก

กิจกรรมที่ผู้ปกครองใช้เวลา	ช่วง 0-2 ปี		ช่วงปัจจุบัน			
	เวลาที่ผู้ปกครองใช้กับเด็ก		เวลาที่ผู้ปกครองใช้กับเด็ก		เวลาที่เด็กใช้สื่อ	
	r	p	r	p	r	p
0-2 ปี						
อินเทอร์เน็ต ^a	-.071	.285	-.087	.157	.015	.796
ปัจจุบัน						
อินเทอร์เน็ต ^a	.100	.117	.008	.894	.107	.046*
อินเทอร์เน็ตเกี่ยวข้องกับงาน ^b	-.021	.740	-.001	.991	.058	.283
อินเทอร์เน็ตไม่เกี่ยวข้องกับงาน ^b						
สื่อสังคมออนไลน์	.075	.241	-.003	.954	.093	.082
บันเทิง ^c	.073	.256	.054	.356	.045	.396
เกมออนไลน์	.030	.637	.033	.572	.062	.244
สื่อที่ไม่ใช่อินเทอร์เน็ต						
เกมออฟไลน์	-.043	.502	-.029	.621	.077	.148
โทรศัพท์	.083	.193	.067	.248	.053	.325
โทรทัศน์	.032	.618	.103	.078	.178	.001**

a = การใช้อินเทอร์เน็ตในภาพรวม, b = การใช้อินเทอร์เน็ตกับกิจกรรมต่าง ๆ, c = กิจกรรมบันเทิง เช่น ดูภาพยนตร์/ละคร อ่านกระทู้ ฟังเพลง, * = p-value < .05, ** = p-value < .01

ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมของเด็กและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อของเด็กและผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นด้านที่พบปัญหาเยอะที่สุด คือมีเด็กที่อยู่ในเกณฑ์เสี่ยง/มีปัญหา 178 ราย (ร้อยละ 50) รองลงมาคือด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น ความประพฤติก่ออารมณ์ และสัมพันธ์ภาพทางสังคม โดยมีจำนวนเด็กที่อยู่ในเกณฑ์เสี่ยง/มีปัญหา 73, 27, 16 และ 7 ราย ตามลำดับ (ร้อยละ 7.9, 7.5, 4.5 และ 1.9 ตามลำดับ)

จากการศึกษาความแตกต่างระหว่างเวลาเฉลี่ยในการทำกิจกรรมต่างๆ ของผู้ปกครองกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาพฤติกรรม SDQ 5 ด้าน พบว่าเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านอารมณ์ผู้ปกครองใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงที่เด็กแรกเกิดถึง 2 ปี มากกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.562, p = .011$) และพบว่าเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม ผู้ปกครองมักใช้เวลากับเด็กในช่วงที่เด็กแรกเกิดถึง 2 ปี น้อยกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.347, p = .005$) นอกจากนี้ในเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านอารมณ์ ผู้ปกครองใช้เวลากับเกมออนไลน์น้อยกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.609, p = .001$) ในขณะที่เด็ก

กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านความประพฤติ/เกรผู้ปกครอง จะใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับงาน สื่อสังคมออนไลน์ สื่อบันเทิง เกมออนไลน์ เกมออฟไลน์ โทรศัพท์ และโทรทัศน์มากกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.37, p = .018; t = -3.007, p = .006; t = -2.332, p = .027; t = -3.018, p = .005; t = -2.713, p = .011; t = -3.068, p = .005$ และ $t = -1.982, p = .048$ ตามลำดับ) และในเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น ผู้ปกครองจะใช้เวลากับสื่อสังคมออนไลน์ สื่อบันเทิง และเกมออนไลน์ มากกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.195, p = .031; t = -2.082, p = .04$ และ $t = -2.919, p = .004$ ตามลำดับ) แต่พบว่าผู้ปกครองใช้เวลากับเกมออฟไลน์น้อยกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.86, p = .005$) และพบว่าเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน มีผู้ปกครองใช้เวลากับเกมออนไลน์มากกว่าผู้ปกครองกลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.923, p = .004$) จากการศึกษาพบว่าเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านความประพฤติ/เกรและพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น เล่นเกม (ออนไลน์ และออฟไลน์) มากกว่ากลุ่มเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.94$ และ $.007 p = -3.197$ และ $.002$ ตามลำดับ) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ความแตกต่างเวลาเฉลี่ยของผู้ปกครองและเด็กใช้กับอินเทอร์เน็ตและสื่อ และเวลาที่ผู้ปกครองใช้กับเด็ก ระหว่างกลุ่มเด็กที่เลี้ยงมีปัญหา พฤติกรรม SDQ ทั้ง 5 ด้าน

เวลาเฉลี่ยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	อารมณ์			ความประพฤติเกร			พฤติกรรมอยู่ไม่สงบ			ความสัมพันธ์กับเพื่อน			สัมพันธ์ทางสุขภาพสังคม				
	N(%)	เวลา (SD)	t	N(%)	เวลา (SD)	t	N(%)	เวลา (SD)	t	N(%)	เวลา (SD)	t	N(%)	เวลา (SD)	t		
การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของผู้ปกครองในช่วงเด็กอายุ 0-2 ปี																	
เด็ก*	234(95.1)	9:13(0:37)	0.52	230(93.5)	9:08(0:37)	-0.049	201(81.7)	9:19(0:40)	0.604	0.546	132(53.7)	9:25(0:49)	0.489	0.625	241(98.0)	8:16(0:37)	
กลุ่มปกติ	12(4.9)	7:45(2:16)		16(6.5)	9:15(2:40)		45(18.3)	8:22(1:24)			144(46.3)	8:49(0:54)			5(2.0)	2:48(1:22)	
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	306(95.6)	1:15(0:06)		296(92.5)	1:18(0:07)		260(81.3)	1:16(0:07)			162(50.6)	1:19(0:08)			315(98.4)	1:19(0:06)	
อินเทอร์เน็ต	14(4.4)	2:30(0:30)	-2.62	24(7.5)	1:21(0:16)	-0.136	60(18.7)	1:32(0:17)	-0.882	0.375	158(49.4)	1:17(0:08)	0.148	0.882	5(1.6)	1:24(0:59)	
เด็ก*	283(95.6)	3:22(0:09)	0.541	270(91.2)	3:24(0:10)	0.973	0.332	231(78.0)	3:28(0:11)	1.348	0.179	146(49.3)	3:08(0:08)	-1.483	0.139	290(98.0)	3:22(0:09)
กลุ่มปกติ	13(4.4)	2:59(0:21)		26(8.8)	2:54(0:21)		66(22.0)	2:59(0:13)			150(50.7)	3:34(0:15)			6(2.0)	2:50(0:24)	
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	337(95.5)	1:32(0:04)	-0.84	326(92.4)	1:31(0:04)	-1.364	0.184	280(79.3)	1:32(0:04)	-0.606	0.545	175(49.6)	1:37(0:05)	0.858	0.391	346(98.0)	1:32(0:04)
อินเทอร์เน็ต	16(4.5)	1:49(0:14)		27(7.6)	2:03(0:23)		73(20.7)	1:38(0:11)			178(50.4)	1:29(0:06)			7(2.0)	1:58(0:23)	
กลุ่มปกติ	327(95.6)	1:08(0:05)	-0.945	317(92.7)	1:06(0:05)	-2.37	0.018*	272(79.5)	1:05(0:05)	-1.578	0.118	170(49.7)	1:10(0:06)	0.319	0.75	336(98.2)	1:08(0:04)
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	15(4.4)	1:28(0:19)		25(7.3)	1:46(0:19)		70(20.5)	1:25(0:12)			172(50.3)	1:07(0:07)			6(1.8)	1:35(0:29)	
อินเทอร์เน็ต	337(95.5)	1:16(0:04)	-0.105	326(92.4)	1:12(0:04)	-3.007	0.006**	280(79.3)	1:11(0:04)	-2.195	0.031*	176(49.9)	1:22(0:05)	1.522	0.129	346(98.0)	1:16(0:04)
กลุ่มปกติ	16(4.5)	1:18(0:11)		27(7.6)	0:54(0:03)		73(20.7)	1:34(0:10)			171(50.1)	1:11(0:05)			7(2.0)	1:46(0:19)	
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	337(95.5)	0:57(0:03)	-0.664	326(92.4)	0:54(0:03)	-2.332	0.027*	280(79.3)	0:53(0:03)	-2.082	0.04*	176(49.9)	0:56(0:04)	-0.161	0.872	346(98.0)	0:57(0:03)
อินเทอร์เน็ต	16(4.5)	1:07(0:08)		27(7.6)	1:34(0:17)		73(20.7)	1:13(0:09)			171(50.1)	0:58(0:04)			7(2.0)	1:11(0:31)	
กลุ่มปกติ	338(95.5)	0:33(0:03)	1.004	327(92.4)	0:29(0:02)	-3.018	0.005**	281(79.4)	0:27(0:02)	-2.919	0.004**	177(50.0)	0:25(0:03)	-2.923	0.004**	347(98.0)	0:32(0:03)
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	16(4.5)	0:20(0:12)		27(7.6)	1:14(0:15)		73(20.6)	0:53(0:08)			177(50.0)	0:40(0:04)			7(2.0)	0:47(0:20)	
อินเทอร์เน็ต	339(95.5)	0:25(0:02)	3.609	328(92.4)	0:21(0:02)	-2.713	0.011*	282(79.4)	0:41(0:02)	-2.86	0.005**	177(49.9)	0:22(0:03)	-1.067	0.287	348(98.0)	0:25(0:02)
กลุ่มปกติ	16(4.5)	0:07(0:04)		27(7.6)	1:01(0:15)		73(20.6)	0:20(0:07)			178(50.1)	0:26(0:04)			7(2.0)	0:08(0:08)	
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	337(95.5)	0:25(0:02)	-0.294	326(92.4)	0:23(0:02)	-3.068	0.005**	280(79.3)	0:25(0:02)	-0.552	0.581	176(49.9)	0:25(0:02)	0.019	0.985	346(98.0)	0:25(0:02)
อินเทอร์เน็ต	16(4.5)	0:28(0:08)		27(7.6)	0:50(0:09)		73(20.7)	0:27(0:04)			177(50.1)	0:25(0:03)			7(2.0)	0:12(0:10)	
กลุ่มปกติ	334(95.7)	1:52(0:04)	1.35	323(92.6)	1:49(0:04)	-1.982	0.048*	278(79.7)	1:47(0:05)	-1.556	0.121	175(50.1)	1:43(0:05)	-1.908	0.057	343(98.3)	1:51(0:04)
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	15(4.3)	1:25(0:13)		26(7.4)	2:19(0:15)		71(20.1)	2:03(0:09)			174(49.9)	1:58(0:07)			6(1.7)	1:48(0:31)	
การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ของเด็ก																	
อินเทอร์เน็ต	339(95.5)	1:08(0:04)	0.872	328(92.4)	1:05(0:04)	-1.634	0.103	282(79.4)	1:05(0:04)	-0.779	0.437	177(49.9)	1:11(0:06)	1.004	0.316	348(98.0)	1:07(0:04)
กลุ่มปกติ	16(4.5)	0:50(0:16)		27(7.6)	1:30(0:19)		73(20.6)	1:13(0:10)			178(50.1)	1:03(0:05)			7(2.0)	0:47(0:26)	
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	339(95.5)	1:03(0:04)	0.955	328(92.4)	0:57(0:04)	-2.940	0.007**	280(79.8)	0:55(0:04)	-3.197	0.002*	177(49.9)	1:01(0:05)	-0.536	0.592	348(98.0)	1:47(0:04)
อินเทอร์เน็ต	16(4.5)	0:55(0:08)		27(7.6)	2:11(0:11)		71(20.2)	1:32(0:11)			176(50.1)	1:05(0:06)			7(2.0)	1:08(0:33)	
กลุ่มปกติ	335(95.4)	2:13(0:05)	0.968	324(92.3)	2:09(0:05)	-1.465	0.154	282(79.4)	2:07(0:05)	-1.356	0.179	178(50.1)	2:08(0:07)	-0.821	0.412	344(98.0)	2:11(0:05)
กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา	16(4.6)	1:50(0:12)		27(7.7)	2:44(0:24)		73(20.6)	2:28(0:14)			175(49.9)	2:16(0:06)			7(2.0)	2:17(0:41)	

a = เวลาที่ใช้ปกครองใช้กับเด็ก, b = เวลาที่ใช้ปกครองใช้กับอินเทอร์เน็ต, c = เวลาที่ใช้ปกครองใช้กับสื่อสังคมออนไลน์ เช่น facebook, twitter, instagram, e = เวลาที่ใช้ปกครองใช้กับเพื่อน
กิจกรรมบันเทิง เช่น ดูภาพยนตร์ละคร อ่านการ์ตูน ฟังเพลง, * = p-value < .05, ** = p-value < .01

วิจารณ์

การศึกษานี้ผู้ปกครองใช้อินเทอร์เน็ตและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกชนิดรวมเฉลี่ย 5.13 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งน้อยกว่าผลการสำรวจของ Thailand internet user ปี ค.ศ. 2015 และ 2016 (5.7 และ 6.2 ชั่วโมงต่อวันตามลำดับ)⁹ จากผลการสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พบว่ามีร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2558^{10, 11} ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าเวลาที่ผู้ปกครองใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันเพิ่มมากกว่าช่วงที่เด็กอายุ 0-2 ปี คือ 1 ชม 20 นาทีในการศึกษานี้แต่พบว่าเวลาที่ใช้นั้นน้อยกว่าการศึกษาในต่างประเทศของ The Henry J. Kaiser Family Foundation ซึ่งพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 42) ใช้เวลากับหน้าจอตั้งแต่ 2 ชั่วโมงขึ้นไป^{12, 13}

ในช่วง 1 เดือนก่อนตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ปกครองมีการใช้อินเทอร์เน็ตในภาพรวมเท่ากับ 1:34 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งเวลาการใช้อินเทอร์เน็ตในภาพรวมนี้น้อยกว่าการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการทำงาน สื่อสังคมออนไลน์ สิ่งบันเทิง และการเล่นเกมออนไลน์รวมกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะการใช้สื่อต่างๆ ในเวลาเดียวกัน (media multitasking) โดยจากงานวิจัยในต่างประเทศพบว่าทั้งเด็กและผู้ปกครองก็มีการใช้สื่อมากกว่า 2 ชนิดในเวลาเดียวกัน^{14, 15} ดังนั้นเมื่อสอบถามการใช้อินเทอร์เน็ตในภาพรวมผู้ตอบอาจแจ้งเวลานที่น้อยกว่าเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละกิจกรรมรวมกัน ผลการศึกษานี้ไม่สามารถเปรียบเทียบกับการศึกษาอื่นในประเทศไทยได้เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับเวลาการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ปกครองในไทย มีเพียงการรายงานเป็นร้อยละเท่านั้น¹¹ จากงานวิจัยของ Russell J. และคณะพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้เวลาอย่างมากไปกับหน้าจอต่างๆ ในวันธรรมดามากกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมงร้อยละ 59.2-68.5¹⁶ จากการศึกษาพบว่าผู้ปกครองใช้เวลาเฉลี่ยต่อวันกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

เช่น การเล่นเกมออนไลน์ โทรศัพท์ และโทรทัศน์ เท่ากับ 0:26, 0:25 และ 1:51 ชั่วโมงตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจในไทยซึ่งพบว่ามีการใช้โทรศัพท์พื้นฐานลดลง^{10, 17} แต่มีการใช้สมาร์ตโฟนมากขึ้น การดูโทรทัศน์ในการศึกษานี้พบว่าน้อยกว่าผลการศึกษาในต่างประเทศของ Daheia J. Barr-Anderson และคณะปี 2011 คือ 2.4 ชั่วโมงต่อวัน สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าการดูโทรทัศน์และจำนวนผู้สมัครสมาชิก cable TV ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่ลดลง¹⁸ แต่มีร้อยละของผู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวันหรือเกือบทุกวันเพิ่มมากขึ้น¹⁹ การศึกษานี้พบว่าการใช้อินเทอร์เน็ตและการดูโทรทัศน์ของผู้ปกครองมากมีความสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตและการดูโทรทัศน์ของเด็กมาก ($r = .107, p = .046$ และ $r = .178$ และ $p = .001$ ตามลำดับ) เช่นเดียวกับการศึกษาอื่นๆ^{7, 20} Rosalina Richards และคณะได้รายงานว่าการที่เด็กใช้เวลาดูโทรทัศน์มาก ทำให้เด็กมีเวลาอ่านหนังสือ ทำการบ้าน และสัมพันธ์ภาพกับผู้ปกครองลดลง²¹ และอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาพฤติกรรมของเด็กต่อไป

การศึกษานี้พบว่าความสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นด้านที่มีกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหามากที่สุด (ร้อยละ 50) รองลงมาคือด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น ความประพฤติ/เกเร อารมณ์ และสัมพันธ์ภาพทางสังคมตามลำดับ และความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อของผู้ปกครองและปัญหาพฤติกรรมในเด็กพบว่ากลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านอารมณ์มีผู้ปกครองใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตในช่วงที่เด็กอายุ 0-2 ปี มากกว่ากลุ่มปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคมผู้ปกครองใช้เวลาเฉลี่ยกับเด็กในช่วงที่เด็กอายุ 0-2 ปี น้อยกว่ากลุ่มปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพัน²² ถ้าเด็กพื้นฐานความผูกพันดีจะทำให้เกิด internal working model ที่ดีและเป็นรากฐานความสัมพันธ์กับผู้อื่นในอนาคต แต่หากผู้ปกครองใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนมีเวลา

ที่ใช้กับเด็กลดน้อยลง ทำให้มีเวลาคุณภาพร่วมกันกับเด็กน้อยกว่าที่ควร อาจส่งผลถึงการสร้างพื้นฐานความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก และสัมพันธ์ภาพทางสังคมของเด็ก เช่นเดียวกับเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านความประพฤติ/เกเร พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น และความสัมพันธ์กับเพื่อน มีผู้ปกครองที่ใช้เวลาเฉลี่ยกับสื่อต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตและไม่เกี่ยวข้องมากกว่ากลุ่มเด็กปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rosalina และคณะที่พบว่าผู้ปกครองที่ใช้เวลากับหน้าจอของสื่อต่างๆ มาก มีความสัมพันธ์กับการมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของเด็ก²¹ และมีงานวิจัยพบว่าการเล่นเกมมากเกินไปมีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว การควบคุมตนเอง และบุคลิกภาพแบบ narcissistic²³ หากผู้ใช้สื่อขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีอาการซึมเศร้า วิตกกังวล และแยกตัว ก็อาจส่งผลกับความสัมพันธ์กับครอบครัวต่อไป²⁴⁻²⁷ นอกจากนี้พบว่าเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านความประพฤติ/เกเรและพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น ตัวเด็กเองมีการใช้เกมทั้งออนไลน์และออฟไลน์มากกว่ากลุ่มเด็กปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าเด็กที่ใช้เวลาไปกับการดูโทรทัศน์มากจะมีความเสี่ยงในการถูกจับกุมจากการกระทำความผิด พฤติกรรมต่อต้านสังคม และบุคลิกก้าวร้าวมากกว่าเด็กที่มีการดูโทรทัศน์น้อยกว่า²⁸ และการดูโทรทัศน์เป็นเวลานานของเด็กมีความสัมพันธ์กับอาการสมาธิสั้น²⁹ นอกจากนี้งานวิจัยของ Carl และคณะพบว่าเวลาเฉลี่ยของการดูโทรทัศน์ในช่วงวัยเด็กมีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่งหรือสมาธิสั้นเมื่อโตขึ้น แต่พบว่าเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้นมีผู้ปกครองใช้เวลาไปกับเกมออฟไลน์น้อยกว่ากลุ่มเด็กปกติ หากผู้ปกครองสามารถใช้สื่อร่วมกันกับเด็กมีปฏิสัมพันธ์กัน^{30, 31} ใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารเมื่อผู้ปกครองและเด็กอยู่ห่างไกลกัน³¹ ใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการดูแลเด็ก³³ อาจช่วยส่งเสริมให้เกิด

การดูแลเด็กที่เหมาะสม มีความผูกพันทางอารมณ์ที่มั่นคงต่อไป อย่างไรก็ตามในการศึกษานี้ไม่ได้สอบถามชนิดและเนื้อหาของเกม และการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง จึงควรต้องศึกษาเพิ่มเติมในการศึกษาต่อไป

การศึกษานี้มีข้อจำกัดคือ มีผู้เข้าร่วมการศึกษาน้อยและเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายอาจเนื่องมาจากโดยมากแล้วผู้เลี้ยงดูหลักของเด็กมักเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย³⁴ แต่อย่างไรก็ตามควรระมัดระวังต่อการนำไปใช้ในการประยุกต์ใช้ในประชากรทั่วไป และข้อมูลที่ได้มาอาจมีอคติรำลึก (recall bias) ในการศึกษาถัดไปจึงควรเป็นการศึกษาแบบไปข้างหน้า (prospective study) งานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถาม SDQ เฉพาะฉบับผู้ปกครองเพียงเท่านั้นอาจทำให้ผลที่ได้มาจากมุมมองของผู้ปกครองแค่มุมมองเดียว ผลลัพธ์ที่ได้มีปริมาณมากอาจมีความเสี่ยงที่จะพบความสัมพันธ์โดยบังเอิญและไม่ได้ใช้สถิติ multivariable regression analysis ซึ่งเป็นที่นิยมใช้ในการทำนายความสัมพันธ์ในปัจจุบัน

สรุป

การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทั้งกับปัญหาพฤติกรรมของเด็กที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ด้านความประพฤติ/เกเร พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น และความสัมพันธ์กับเพื่อน แต่พบว่าการเล่นเกมออฟไลน์ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้นลดลง แต่ยังไม่สามารถระบุถึงกลไกของความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงเนื้อหาของสื่อที่ใช้การใช้สื่อร่วมกัน ลักษณะการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง และควรเป็นการศึกษาติดตามไปข้างหน้า (prospective longitudinal study) ร่วมกับมีประชากรที่หลากหลาย และมีจำนวนมากขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. National Statistical Office, Ministry of Information and Communication Technology. The 2013 Information And Communication Technology Survey In Household. Bangkok: National Statistical Office, Ministry of Information and Communication Technology; 2013.
2. Cohen S, Willis TA. Stress, social support and the buffering hypothesis. *Psychol Bull.* 1985; 98: 57.
3. US Department of Health and Human Services. In: NIOSH, editor. video display terminals (revised). Cincinnati (OH): Public Health Service; 1991.
4. Black D, Belsare G, Schlosser S. Clinical features, psychiatric co-morbidity, and health related quality of life in persons reporting compulsive computer use behavior. *J Clin Psychiatry.* 1999; 60: 839-44.
5. Pitanupong J, Anantapong K. Mental Health of University Student Facebook Users. *Journal of the Psychiatric Association of Thailand* 2014; 59(3): 257-266
6. O'Keeffe GS, Clarke-Pearson K, Council on C, Media. The impact of social media on children, adolescents, and families. *Pediatrics.* 2011; 127(4): 800-4.
7. Jago R, Thompson JL, Sebire SJ, Wood L, Pool L, Zahra J, et al. Cross-sectional associations between the screen-time of parents and young children: differences by parent and child gender and day of the week. *Int J Behav Nutr Phys Act.* 2014; 11: 54.
8. Jago R, Sebire SJ, Edwards MJ, Thompson JL. Parental TV viewing, parental self-efficacy, media equipment and TV viewing among preschool children. *Eur J Pediatr.* 2013; 172(11): 1543-5.
9. Electronic Transactions Development Agency (Public Organization), Ministry of Information and Communication Technology. Thailand Internet User Profile 2016. In: Ministry of Information and Communication Technology, editor. Bangkok, Thailand 2016.
10. Economic and Social Statistics Bureau. The 2013 Household Survey on the Use of information and Communication Technology 2013.
11. Economic and Social Statistics Bureau. The 2015 Household Survey on the Use of information and Communication Technology. 2015.
12. Rideout V, Hamel E. The Media Family. The Henry J Kaiser Family Foundation. 2006.
13. Senormanci O, Senormanci G, Guclu O, Konkan R. Attachment and family functioning in patients with internet addiction. *Gen Hosp Psychiatry.* 2014; 36(2): 203-7.
14. Rideout V, Foehr UG, Roberts DF. Generation M2-Media in the Lives of 8- to 18-Year-Olds. A Kaiser Family Foundation Study. 2010.
15. Lauricella AR, Cingel DP, Beaudoin-Ryan L, Robb MB, Saphir M, Wartella EA. Plugged-in Parents of Tweens and Teens. The Common Sense Census. 2016.
16. Jago R, Sebire SJ, Lucas PJ, Turner KM, Bentley GF, Goodred JK, et al. Parental modelling, media equipment and screen-viewing among young children: cross-sectional study. *BMJ Open.* 2013; 3(4).
17. Office of The National Broadcasting and Telecommunications Commission. Telecommunication Consumption Survey of Thailand

2014. Bangkok, Thailand: Office of The National Broadcasting and Telecommunications Commission; 2014.
18. Edwards J. TV Is Dying, And Here Are The Stats That Prove It: Business Insider; 2013 [Available from: <http://www.businessinsider.com/cord-cutters-and-the-death-of-tv-2013-11>].
19. European Commission, Directorate-General Communication. Media use in the European Union Brussels: European Commission; 2014.
20. Barr-Anderson DJ, Fulkerson JA, Smyth M, Himes JH, Hannan PJ, Holy Rock B, et al. Associations of American Indian Children's Screen-Time Behavior With Parental Television Behavior, Parental Perceptions of Children's Screen Time, and Media-Related Resources in the Home. *Prev Chronic Dis*. 2011;8(5):A105.
21. Richards R, McGee R, Williams SM, Welch D, Hancox RJ. Adolescent Screen Time and Attachment to Parents and Peers. *JAMA*. 2004.
22. Izard CE. *The Face of Emotion*: New York: Appleton-Century Crofts; 1971.
23. Kim EJ, Namkoong K, Taeyun Ku, Kim SJ. The relationship between online game addiction and aggression, self-control and narcissistic personality traits. *Eur Psychiatry*. 2008; 23(3): 212-8.
24. Young K. Understanding online gaming addiction and treatment issues for adolescents. *Am J Fam Ther*. 2009: 355-72.
25. Young KS. Internet Addiction: A New Clinical Phenomenon and Its Consequences. *Am Behav Sci*. 2004; 48(4): 402-15.
26. Noppadol C, Ladawan S, Surapongphiwattana T, Sasaluxnanon C, Promchuai P. Identifying Protective Factors for Game Addiction in Children and Adolescents. Mahidol University; 2009.
27. Hongsanguansri S, Ketumam P. Game addiction: the crisis and solution. In: Ruangkanchanasetr S, Mahachoklertwattana P, editors. *Modern teenage problem*. Bangkok: Beyond-Enterprise; 2006. p. 125-38.
28. Lindsay A, Robertson, Helena M. McAnally, Hancox RJ. Childhood and adolescent television viewing and antisocial behavior in early adulthood. *Pediatrics*. 2013; 131: 439.
29. Zimmerman FJ, Christakis DA, Meltzoff AN. Associations between media viewing and language development in children under age 2 years. *J Pediatr*. 2007; 151(4): 364-8.
30. Rees CA. Thinking about children's attachments. *Arch Dis Child*. 2005; 90(10): 1058-65.
31. Braun K, Bock J. The experience-dependent maturation of prefronto-limbic circuits and the origin of developmental psychopathology: implications for the pathogenesis and therapy of behavioural disorders. *Dev Med Child Neurol*. 2011; 53 Suppl 4: 14-8.
32. Council On C, Media. Media Use in School-Aged Children and Adolescents. *Pediatrics*. 2016; 138(5).
33. Briones R. Harnessing the Web: How E-Health and E-Health Literacy Impact Young Adults' Perceptions of Online Health Information. *Med 2.0*. 2015; 4(2): e5.
34. Mo-suwan L, Isranurug S, Ruengdaraganond N, Nantamongkonchai S, Sa-nga P, Nitirungchans K, et al. Holistic Development of Thai Children: Its Association With Family Factors And Child Rearing. Bangkok, Thailand: The Thailand Research Fund; 2004.